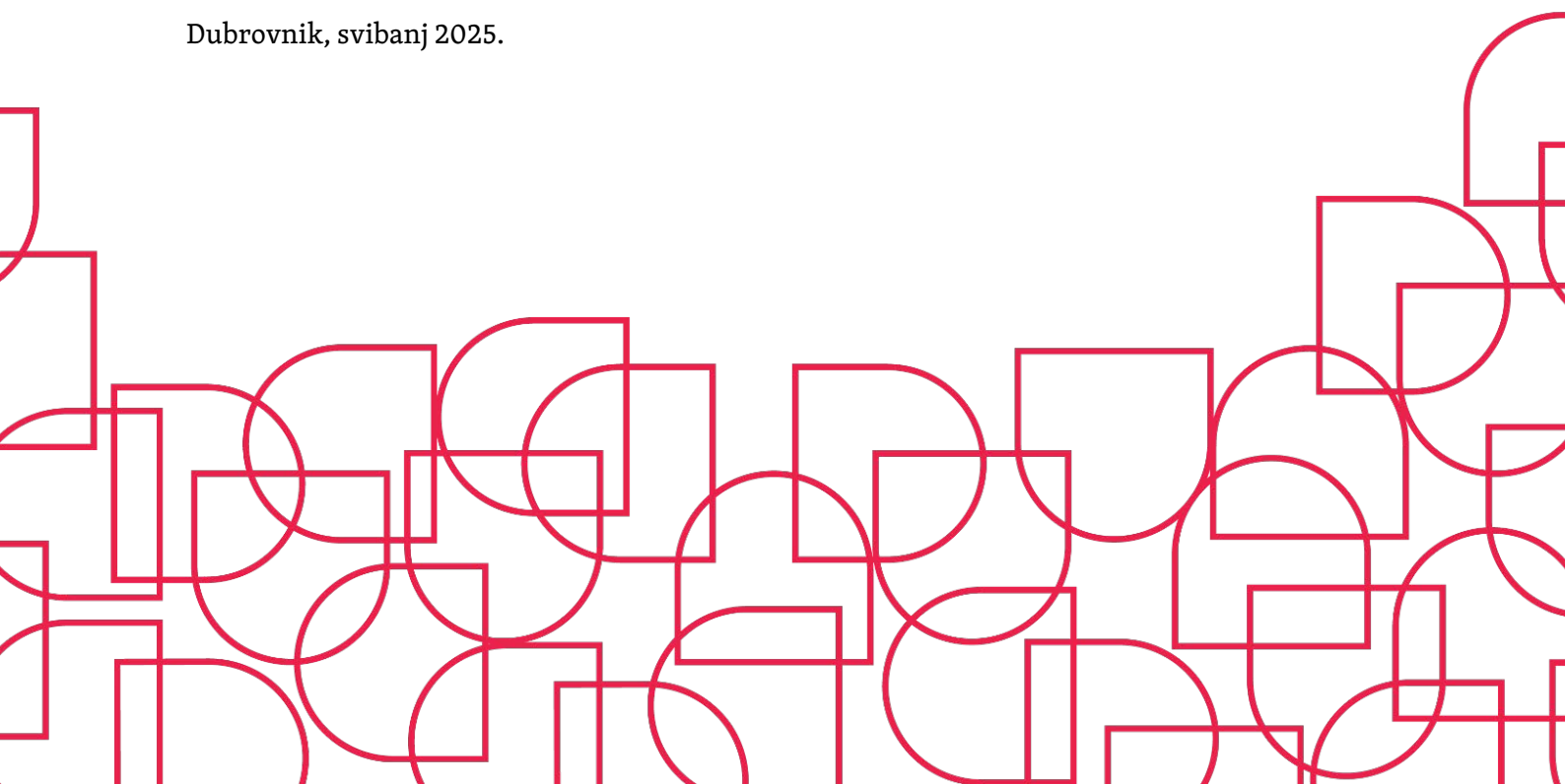

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU
UNIVERSITY OF DUBROVNIK

SMJERNICE ZA NABAVU KNJIŽNIČNE GRAĐE NA SVEUČILIŠTU U DUBROVNIKU

Dubrovnik, svibanj 2025.

Sadržaj

1.	Uvod.....	2
2.	Knjižnični fond i nabava građe	2
3.	Kriteriji za nabavu knjižne i neknjižne građe	2
4.	Načini nabave građe.....	3
5.	Financiranje nabave građe	4
6.	Vrednovanje fonda.....	4
7.	Revizija i otpis	4

1. Uvod

Knjižnica za tehničke i biotehničke znanosti, Knjižnica za društvene znanosti i Centar za turističku dokumentaciju i informaciju Sveučilišta u Dubrovniku (u daljnjem tekstu: Knjižnice) omogućuju slobodan pristup knjižnim i neknjižnim izvorima informacija potrebnim studentima i znanstveno - nastavnom osoblju u istraživačkom i nastavnom radu. Kroz djelovanje Knjižnica razvija se informacijska pismenost i kritičko mišljenje, potiče želja za učenjem i istraživanjem kod studenata, te pruža podršku u održavanju nastave i znanstveno - istraživačkom radu znanstveno-nastavnog osoblja.

Smjernice za nabavu knjižnične građe na Sveučilištu u Dubrovniku temelje se na potrebama i strateškim smjernicama razvoja Sveučilišta i u skladu su sa Standardima za visokoškolske, sveučilišne i znanstvene knjižnice ("Narodne novine" br. 81/22.) i Pravilnikom o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe ("Narodne novine" br. 27/23.).

Smjernice čine okvir za odabir pri nabavi knjižnične građe kako bi se omogućila sustavnost i dosljednost u izgradnji knjižničnog fonda i osigurala izgradnja uravnoteženog i kvalitetnog fonda koji zadovoljava potrebe svih korisnika.

Knjižnice stručno obrađuju i daju na korištenje knjižničnu građu u svim formatima, osiguravaju pristup informacijskim izvorima dostupnim na daljinu te pružaju informacijske usluge studentima, nastavnicima i suradnicima u nastavi te ostalim zaposlenicima Sveučilišta.

2. Knjižnični fond i nabava građe

Knjižnični fond je skup knjižnične građe koju određena vrsta knjižnice posjeduje to jest građa i izvori potrebni za nastavni, znanstveni i stručni rad i to dokumenti i publikacije na različitim nosačima, medijima i formatima koje Knjižnice prikupljaju, obrađuju, čuvaju i daju na korištenje. Građa se sastoji od izvora za učenje, znanstvene građe, izvora za istraživanje, referentnih zbirka (enciklopedije, rječnici, priručnici, glosari, leksikoni, atlasi, bibliografije), završnih i diplomskih radova, doktorskih disertacija, zbirka časopisa.

Knjižnična građa nabavlja se u suradnji sa znanstveno - nastavnim osobljem i u skladu sa službenim popisima obvezne i dopunske literature na studijskim programima koji se izvode na Sveučilištu. Građa za potrebe znanstveno - istraživačkog i stručnog rada nabavlja se u dogovoru s voditeljima projekata.

Knjižnice na godišnjoj razini potražuju od sastavnica Sveučilišta prijedloge za nabavu knjižnične građe. Iskazi o potrebi interesa za nabavu knjižnične građe dostavljaju se objedinjeno za svaku sastavnicu (i studijske programe koji se izvode izvan sastavnica) nakon upućenog poziva voditeljima sastavnica i studijskih programa. Na osnovu iskazanih potreba te u skladu s potrebama korisnika, financijskim mogućnostima i postojećim fondom sastavlja se Plan nabave knjižnične građe koji se usvaja na Senatu.

3. Kriteriji za nabavu knjižne i neknjižne građe

Knjižnice svoj fond građe kupnjom, zamjenom, donacijama, vlastitim izdanjima i relevantnom građom u otvorenom pristupu. Prvenstveno se nabavlja građa iz stručnih i znanstvenih područja potrebna za izvođenje prijediplomskih, i diplomskih i poslijediplomskih studija na Sveučilištu te građa potrebna za znanstveno - istraživački i stručni rad.

Građa se nabavlja na temelju sadržaja, na hrvatskom ili nekom svjetskom jeziku (najčešće engleskom), a u slučaju da je publikacija dostupna u više formata, prednost se daje formatu koji omogućuje širi pristup uz razumnu cijenu i prihvatljive uvjete korištenja.

Osnovni kriteriji za nabavu knjižne i neknjižne građe su:

- primjerenost u odnosu na studijski program i istraživačke interese,
- relevantnost u odnosu na postojeći fond,
- cijena,
- interes korisnika,
- novost i relevantnost teme,
- ugled autora i nakladnika,
- fizičke karakteristike (uvez, izgled, vrsta i kvaliteta papira, tisak),
- tehnički aspekti (mogućnost korištenja),
- opremljenost djela bibliografskim podacima, kazalima, predgovorima.

Izvori za učenje koje čini građa s popisa obvezne i dopunske literature diplomskog i prijediplomskog studija nabavlja se u omjeru 20% za obveznu i 10% za dopunsku literaturu u odnosu na broj studenata svakog pojedinog kolegija. Građa se nabavlja iz vlastitih sredstava, te dostavljanjem obaveznog primjerka nastavne građe u izdanju Sveučilišta. Prednost se daje građi koja nije starija od 5 godina, ali moguća je i nabava starijih izdanja koja su tražena ili visoke akademske vrijednosti. U budućnosti prioritet treba dati nabavi građe u digitalnom obliku.

Znanstvena građa nabavlja se sukladno potrebama znanstvenog osoblja u okviru njihovog znanstvenog rada i to prvenstveno u okviru projekata koji se provode na Sveučilištu.

Međunarodni i domaći znanstveni i stručni časopisi se nabavljaju godišnjom pretplatom iz vlastitih sredstava i razmjenom pri čemu prednost imaju časopisi u digitalnom obliku i oni koji su indeksirani u relevantnim bazama.

Sveučilište će nastaviti poticati objavu u časopisima s otvorenim pristupom i otvorenu znanost u skladu sa svojim strateškim smjernicama.

4. Načini nabave građe

Knjižnična građa nabavlja se prema potrebama korisnika s ciljem zadovoljavanja potreba za izvorima informacija uz racionalno trošenje financijskih sredstava, izbjegavanje suvišnog nakupljanja knjižnične građe na razini Sveučilišta i uz transparentne postupke nabave.

Knjižna i neknjižna građa se nabavlja na sljedeće načine:

- kupovinom,
- na temelju darovanja (donacija),
- izdavanjem vlastitih izdanja,
- razmjenom.

Iznos za nabavu građe kupovinom određuje se godišnjim proračunom Sveučilišta nakon iskaza interesa.

Kod nabave na temelju darovanja (donacija) Knjižnica zadržava pravo na selekciju građe prema kriteriju relevantnosti, a ostatak darova može proslijediti drugim knjižnicama ili darovati korisnicima.

Sveučilište je dužno za Knjižnicu osigurati onoliko primjeraka vlastitih izdanja građe koja se koristi u nastavi koliko je potrebno prema studijskim programima i izvedbenim planovima studija u odnosu na broj studenata.

Za potrebe razmjene Knjižnica koristi prvenstveno vlastita izdanja kao i drugu građu koju posjeduje u broju većem od potrebnog.

5. Financiranje nabave građe

Nabavu knjižnične građe financira Sveučilište u Dubrovniku sredstvima namijenjenim za nabavu građe ili iz sredstava projekata. Pri tome se sredstva namijenjena nabavi knjižnične građe koriste prvenstveno za nabavu građe s popisa obvezne i dopunske literature, s ciljem postizanja omjera od 20% za obveznu literaturu i 10% za dopunsku literaturu u odnosu na ukupan broj studenata svakog pojedinačnog kolegija.

Nabava građe za znanstveno istraživački rad financira se prvenstveno sredstvima s pojedinačnih projekata i u dogovoru s voditeljima projekata.

Sva građa, bez obzira na izvor financiranja, u formalno-pravnom smislu vlasništvo je Sveučilišta u Dubrovniku i na takav način se s njom raspolaže.

6. Vrednovanje fonda

Vrednovanje fonda nužno je za uklanjanje nedostataka, povećanje kvalitete fonda i bolju politiku nabave.

Kriteriji prema kojima se fond vrednuje su:

- kvaliteta,
- relevantnost,
- količina,
- aktualnost,
- iskoristivost,
- dostupnost.

7. Revizija i otpis

Revizija i otpis knjižničnog fonda obavlja se prema važećem Pravilniku o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe ("Narodne novine" br. 27/23.) i Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti ("Narodne novine" br. 17/19., 98/19., 114/22., 36/24.)

Redovito se izlučuje i otpisuje:

- uništena građa,
- izgubljena građa,
- dotrajala građa,
- zastarjela građa iz pojedinih znanstvenih područja (u dogovoru s nastavnicima iz određenih područja),
- neaktualna građa u više primjeraka čije korištenje je vidno smanjeno ili se ne koristi.

Otpisana građa može se proslijediti drugim zainteresiranim knjižnicama ili pokloniti studentima odnosno drugim dionicima.